

Előfizetési díj:
Égész évre 8 Kor. Félévre
4 Kor. Negyedévre 2 Kor.
Egy szám ára 23 fill.

Hirdetmények:
3 hasábos petitors egyszer
18 fill. többszöri hirdetésnél
14 fill. Bélyegdíj 60 fill.

Nyilt-tér petit sora 24 fill.

ZALAMEGYE

A lap
szellemi és anyagi részét
illető közlemények a szer-
kesztőséghez küldendők.

Bérmentelen leveleket csak
ismert kezeztől fogadunk el.

Kéziratokat nem küldünk
vissza.

társadalmi, közművelődési és gazdasági hetilap.

A „Zalamegyei gazdasági egyesület“, a „Zala-eggerszegi ügyvédi kamara“, a megyei községi- és körjegyzők, a „Kanisai és novai járási községi és körjegyzők egylet“-nek, valamint a „Légrádi takarékpénztár és önszegélyző szövetkezet“-nek hivatalos közlönye.

Megjelenik minden vasárnap.

A madár-védelem.

Valahányszor az újraébredő természettel fű sarjad a réten, kalász a mezőkön, lomb fakad a fán, — szinte keresve keressük a mi kis dalosainkat, hogy néhány órára megédesítsék egyhangu életünket, szívből fakadó hangokkal gyönyörködtessek a sok bami hangtól elsomorodott lelkünket.

De hiába keressük őket. Nagyon sokat kiirtottak, elfogdostak szegényekből a madárkereskedő, meg a madár pusztító emberek. A megmaradtak okultak az elpusztítottak, elfogottak sorsán; elvultak, elrejtőztek az emberlakatlan helyekre, s onnan nem is igen jönnek elő, hacsak a szükség, az életfentartási ösztön nem hajtja őket. Akkor is csak rejtekhelyök közelében kapkodják össze nagy óvatossággal élmöket, azután megint csak visszasietnek az erdőknek, csalisitosoknak embernyomtalan sűrűségeibe.

Nemcsak a kedves éneklők rejtőznek, bujdoskolnak úgy az emberszemek elől, hanem még a verebek is. A vereb volt eddig minden madár között a legszaporább és így tavaszkor egész seregekben röpködtek a kerti fák között. Most csak úgy elvétve lehet látni egyet, kettőt. Nyilván való, hogy vagy igen kipusztultak ezek is, vagy hogy a tapasztalat megtanította őket is az okos elrejtőzködésre.

Szóval: a mi lakóhelyeink közelében hiába keressük a madarakat; hiába várjuk őket a fakadó lombokra; csak gyéren szállinkóznak. Helyettük annál ijesztőbb mértékben lepik el kerti fáinkat, udvari gyümölcsöseinket azok a hernyók, melyeknek irtásához mi sehogy sem értünk; amiknek rejtett, fakérgébe rakott fészkeik csak a mi rendkívül élesszemű kertészeink, a kis madárkák tudják megtalálni. Ámde ezeket a gondos, hernyópusztító kertészeket mi nem beesültük meg értékök arányában; ahelyett hogy mint segítő társainkat óvtuk, védjük, gyámolítottuk volna, — egykedvűen néztük: miként zaklatják, üldözik, pusztítják őket a lelketlen, üzérkedő vagy rövidész emberek. Mikor azután azt látták, hogy mi csak úgy félvállal vesszük sorsukat, legesekélyebb gondot sem fordítunk rájuk, sőt pusztításukat sem akadályozzuk meg: elővették a maguk édes esztét s elvonultak a megszokott fészkelő helyről oda, ahol vagy a jó Isten, vagy az emberek gondoskodtak több védelemtől.

Mert hát vannak am olyan helyek, ahol a madárvilágra gondot fordítanak az emberek; ahol mindent elkövetnek, hogy a kedves kis madarak alkalmas, fészekrakásra való hazát találjanak. Nem természetes-e, hogy a nálunk sok körülmény miatt immár hazátlaná lett kis szárnyasok az ő nagyon olesó közlekedési eszközökkel oda költözökdték a sivrára lett hazából, ahol az emberi gondosság háborítatlan életet, nyugalmas hazát biztosít számunkra. Ilyen helyeken azután halásan meg is fizetik ám ezek a becsületes kis teremtesek a honpolgári adót az elpusztított kártékony hernyók rengeteg fejszámával. Ahol ők adót fizetnek ilyen módon, ott azután drága pénzért sem kapni ám lombpusztító hernyót. Az olyan madárlakott vidéken minden nyáron áldás alatt görnyednek a gyümölcsfák ágai.

Vannak ilyen madárvédő, madárgondozó országok, országvidékek Európában is és igen valószínű, hogy a mi nem gondozott, sőt elüldözött madaraink egy-egy ilyen boldogabb tájon kerestek maguknak hazát.

A madárszeretet ébresztésének és ápolásának igazán megkapó példáját lehet tapasztalni Észak-Amerika Egyesült-államaiban. Itt minden iskolában évenként egy napot kizárólagosan a madaraknak szentelnek. Ez a „Madarak napja“ (Birds day) Ezen a napon a tanító a tanítványok felfogásához mért, szép előadást tart a madarak életéről és azoknak jelentőségéről a természet háztartásában, az emberek gazdaságában s ezzel az előadással a növendékeknek igazán lelkök mélyébe hatol. — Ezen kívül az évek egy bizonyos napját éppen így a fáknak szentelik. Ez a „Fák napja“ (Arbor day) Ezen a napon a tanító a fák jelentőségét magyaráztatja; a fősúlyt azonban arra fektetik, hogy ezen a napon valamely alkalmas, kopár helyre minden gyermek egy néhány csemetét ültet el, mely azután

a gyermekkel növekszik s az mintegy kedves emlékü annak lelkéhez fűződik.

Gondoljuk csak meg, hogy milyen áldásos lenne eféle intézménynek meghonosítása nálunk is! Hisz a mi gazdálkodási rendszerünk átalakulásával nálunk egy valóságos fa- és bokorirtó korszak következett be, melynek következménye az, hogy számos madár elvesztette itt a fészkelésre való alkalmat.

Nézzük csak meg: hány olyan falunk van, ahol dísztelen, parlagon heverő területek vannak, melyek mérges maszlagos redősirommal, bolindító csalmatokkal, szerb-tövissel ékeskednek csupán. Milyen kedves madártanyává lehetne az ilyen helyeket varázsolni, ha a „Fák napján“ azokat a gyermekekkel beültetettük s azoknak tudatos gondozatásával lelkökbe csepegtetnők a madárszeretetet is!

Annyi sok intézményt átvesszünk mi a külföldtől, igen sokszor olyat is, amit idegen minta szerint meghonosítani, meggyökereztetni a magyar talajban nem is lehet. Miért ne bonosíthatnánk meg hát olyan dolgot, ha mindjárt külföldi mintára is, aminek léleknevesítő és e mellett rendkívüli áldásos gazdasági hasznában senki sem kételkedhetik. Mert hogy tennünk kell valamit a madárvédelem érdekében, még pedig gyökeresen: ezt mindenki beláthatja, akinek alkalma van madárvilágunk pusztulását és a pusztító hernyószaporodást tapasztalni.

Gondolkozzanak e fölött gazdáink, kiknek legkövetlenebbül kell látniok a bajt; és a mi buzgó, vezetőszerepre hivatott megyei gazdasági egyesületünk utján indítsák meg a mozgalmat, hogy a mai madárhagyott vidékeink újra a madarak keresett hazájává alakuljanak át.

Ez a mozgalom — úgy hisszük — a várható eredményhez képest csak elenyészően csekély anyagi áldozatot kíván.

Küzelem a tudóvesz terjedése ellen.

A „Hivatalos Közlöny“ egyik legutóbbi számában közölte a vallás és közoktatásügyi miniszter 94.366/899. számú rendeletét, melyben a „Hygieia“ pormentesítő vállalat

tűk kezeinket, mindannyiszor új szerelmet, új hűséget fogadva egymásnak. Az eltűnt nap melege még áradozott a sötény ágai, levelei közül, de nem volt forróbb, mint az az érzés, az a fogadás, a mi szívünkben élt, mit ajkaink susogtak.

— Holnap, sűgá Juczika, mielőtt a kis ajtón beosont. Holnap! viszonzám én, még egyszer szivemre szoritva őt. Aztán eltűnt előlem. Elnyelte az az esti homály, de én még nem távoztam: utána néztem. Egy egész hosszú nap választott el tőle. Mit ért nekem az est illata, a csillagok ragyogása, nélküle? A fák, fűvek és bokrok az égi kegyelem bőséges haruutában úsztak. Én is élveztem Istennek nagy kegyelmét, emlékeimben, miket az esti együttlét után az útra, hazafelé magammal vittem.

Igy tartott ez az egész aratás ideje alatt. Mig egy rossz nap következett, melyen a gazdám a kis erdő szélén ránk talált.

Ujra végig kellett hallgatnom mindazt, a mit már a lánykéréskor reám zudított. Semmit sem feleltem, de Juczika nagyon bátran viselte magát. Egyenesen, tartózkodás nélkül megmondá apjának, hogy ha kerébe tőri is őt, soba mást nem fog szeretni, soha más felesége nem lesz, mint az enyém: a szegény sehonnaié...

Nem is akarok arra a borzasztó ábrázatra gondolni, a mit Szabó András uram csinált ezekre a szavakra,

Leányát kézen fogva hurcolta el. Hozzám nem szólt, rám sem nézett. Reszketve mentem ki a tanyára, félve, hogy szolgálatomból elbocsátanak. De nem történt semmi. Gazd' uram, úgy látszott, meggondolta magát. Jucikát bezárta, de végre is egyetlen leánya volt. Talán félt, ha engem elűz a világba, Juczika meghal s ő egyedül marad nagy asztagjával, sok földjével, jószágjaival.

Hetek multak. Ósre változott az idő. Napról napra

A „Zalamegye“ tárcája.

A sehonnai.

A „ZALAMEGYE“ számára írta:

Beniczkyne Bajza Lenke.

A mult esztendő minden ünnepnapjához köt egy emlék. Majd szomorú, majd vidám, borús és napfényes váltakozva. Boldogasszony napján mult egy éve, hogy a kalapomra bokrétát tűzve, bebálgattam a faluba, megkérni gazda uramtól Jucika kezét.

Régen nógatott ő már erre. Mire várunk, mondá. Egyszer csak úgy is el kell jönni annak a napnak, hogy édes apámmal együtt vált miatta. Minek halasztod. Szívben, szerelemben egymásé vagyunk. Szerethessük egymást a világ előtt is...

Sokáig nem volt bátorságom ehhez. Ugyis tudom, hogy nem árja nekem leányát: de hogy olyan szitokkal fogadjon s bocsásson utnak, azt — nem hittem volna.

Beléptem hozzá s annak rendje és módja szerint megkértem Jucika kezét.

— Te sehonnai, te jött-ment! Te mered Szabó Judithra emelni szemedet? Az utfélen születél, egy garasod sincs, még irást sem tudsz! kiáltá nagy méltatlansággal. Takaradj házamból, mielőtt kiverlek! Ne bássalak többé... Elmentem a házból. Juczika sirva kísért a kis kapuig, a hol megölelt; a mit még eddig soha sem tett. Ne bússulj, sűgá édes hangján fülembé, arcomra fektetve selymes arcát. Szeretlek, hű leszek hozzád, a mig élek. Többet most nem ígérhetek.

Szomorúan jöttem haza. A bokrétát levettem a kalapomról. Minek lett volna az nekem most már, a kit sehonnainak neveztek. Pedig gazd' uram is volt egykor

szegény. Sokkal szegényebb, mint én vagyok. Őt alkalmasint nem szerették úgy, mint engem Jucika. Én nem cserél-ném el ezt a szerelmet semmi földi jóért, gazd' uram összes vagyonáért. De nagy szöget ütött a fejembe az a szó: „hogy még irást sem tudok“. Erre sohasem gondoltam eddig. Elmentem másnap a paphoz, kértem tőle könyvet, ő adott bibliát: abból megtanultam olvasni.

A leánykérés után sokáig nem láthattam Jucikát. Apja szemmel tartotta, hogy ne beszélhessünk együtt, még a szentegyházba sem mehetett. Hiába ólakodtam a kerítés mellett levő mogyoróbokrok között, hiába állodgáltam a kapu kis ajtajánál, holdvilágos esteiken. Jucika nem jött; sokáig nem hallám tőle, piros ajkairól azt az édes, édes szót — sz. retlek. De végre megérkezett az aratás. A gazdag buzakalászok esése s a magas asztagok rakása, elfelejtették Szabó urammal leányát és engem: az egész szerelmi históriát. Szíve, szeme csak az aratásnál volt nyitva. Nem loznak-e a béresek, nem esznek-e az ökrök, a lovak a drága gabonából? Ekkor boldog idők következtek számunkra. Jucika minden alkonyon várt rám a faluból kivezető, pipacsos, galagonyával virágzó uton. Én pedig ott hagyva bárányt, juhót és a számadó szitkozódását, beszóktem hozzá a tanyáról.

A zabutábla sarkánál találkoztunk, hol még magasan állt a gabona. A napraforgók illatos selymébe rejtve arcát, állt Jucika, pipacs- és buza virágoktól környezve. Futva siettem elém, midőn megpillantott, karjaimba borult s ekkor elfelejtettünk mindent. Atyai tilalmat, kiállt keserűséget, bizonytalan jövőt. Ég és föld összefutott szemem előtt, mi voltunk a világ leggazdagabb, legboldogabb halandói.

Az alkony gyakran már sötétre változott, midőn sétánkól hazatértünk. A gazda még nem volt otthon. Midőn a sötény végére értünk, a mely a kerítés mellett futott végig az udvar körül: megálltunk, egymásba tet-

dustless neví porlő anyagát az ország összes iskoláinak használatra ajánlotta

Örömmel és hálával veszik tudomásul a hazai tanárok és tanítók a miniszter ezen legújabb üdvös intézkedését, nemkülönben a tanuló ifjuság és a gyermekek egészségét feltő szűlők.

A fővárosi és vidéki tudós orvosok tanácskozásain, kongresszusain a szaktudósok is elszorult szívvel konstatálják, hogy a statisztika által jelzett, a tüdővész terjedését mutató számok folyton emelkednek.

Nehéz és bizonyára még hosszú ideig tartó küzdelem indult meg a veszedelem megállítására és hála kormányunk bölcsességének, hála tudósaink buzgalmanak, a főváros és a magyar közönség áldozatkészségének, a sajtónak, mint a kik a veszély nagyságát felismerve, lehetővé tették a tüdőbajosok szanatóriumának létesítését.

Rövid időn belül tehát segítve lesz a beteg, a ki visszakerül a családjához, a munkaasztalhoz, az új boldogság révébe, hogy ismét hasznos tagja lehessen annak a társadalomnak, a melynek mindent köszönhet.

Amde az egészséges ember is könnyen megkapja a bajt a műhelyben, raktárban, boltban, irodában, hivatalban, iskolában, hol a porral telt levegőt egyformán szívjuk magunkba s a porral együtt azt a sok millió veszedelmes csírárt, a mely az ember testében találja meg a szaporodás legbiztosabb és talán egyedüli talaját.

A vallás- és közoktatásügyi miniszter ezeltől másfél esztendővel próbákat eszközöltetett az amerikai porlővel tudós tanárok által iskolákban és az egyetemen és mikor hosszas kísérletezések után az államvasutak, az államrendőrség, a fővárosi, valamint országos bakteorológiai intézet s az országos közegészségügyi tanács ajánló véleményét mondott ezen anyagról, az ország összes iskoláinak használatra ajánlotta s ezzel megnyitotta az utat a por ellen való védekezés egyedüli lehetőségének.

Ha a kormány a hivatalokban s a közlekedési eszközökben ezt az eljárást kötelezővé tenné, bizonyára pótolhatlan segítséget nyújtana a tüdővésznek szanatóriumának, mert a mig ezen áldásos intézmény egyik oldalán a már beteg embert ápolja és gyógyítja, addig a por megszüntetése a csíra terjedését teszi lehetetlenné s ezzel az egészséges embert védi meg. A külföld rége felismerte a pormentesítés mérhetetlen előnyeit s a hivatalokban, iskolákban, üzletekben, közös járművekben a dustlessel való pormentesítés több országban van el. endelve. Nincs is talán sehoh a föld kerékiségén annyi tüdővész ember, mint nálunk Magyarországon. De hisszük és reméljük, hogy a kezdet nehézségeit leküzdöttük s ezen intézkedés áldáshozó eredménye el nem marad.

Megelégedéssel konstatáljuk, hogy ezen anyag kizárólagos el. arúsításával Hubinsky Adolf helybeli kereskedő cégbizott meg vármegyénk területére.

Tejszövetkezetekről.

A szarvasmarhatenyésztésnek a helyi viszonyokhoz mérten való felkarolása a mezőgazdasági üzem jövedelmességére igen kedvező befolyással van. Az egyoldalú gabonatermelést üző gazdák gyakori panasza a legfőbb bizonyítéka annak, hogy a gabonaterméket nagyon ingatagga teszi azon sokféle állati és növényi károsítás és időjárás szelsőség, a melyekkel természet gabouafel. leink — a nem elege tragyzott — s emiatt szegényedő talajban, igen sok évben nem képesek megküzdeni. Azonban nemcsak a termések gyakori alacsonyága, de a szinten kedvezőtlenül alakuló árviszonyok is nagyon ingatagga teszik azon gazdák zármerleget, akik egyoldalul gabonatermelést üznek s nem karolják fel az állattenyésztést is. Egyedül a viszonyoknak megfelelő állattenyésztés az, mely a gazdának egy joggal elvárható jövedelmet biztosít. Az állattenyésztés nagyobb arányú felkarolásával karöltve jár a nyerhető több tárgyanak révén a szántóföldek javulása arányában fokozódó gabonatermés is. Nem lehet tehát a gazdatársaknak elege ajánlani, hogy az állattenyésztésre s ezek között a szarvasmarhatenyésztésre különös gondot fordítsanak.

vartam Juczika tudósítását, de csak az ide s tova röpökdő fecskektől hallottam róla hirt.

Leánykötő volt a házban, beszélő a tanyára ki- és bejáró cseledet, majd maga a számadó juhász és bojtárok is. Utóbb az egész falu; Szabó Juci menyasszony.

A városban lakó néje adja őt férjhez. Apja testv. re gondoskodik róla, hogy nagy vagyona mellett ne maradjon pártában. Irastudó ember lesz a férje, kapuban, kifizetéselt eszében jár. Midőn leánynezebe volt Szabóknál, majd kigyult a kemény és a ház. Juci maga sütötte a majlapcsenyét, meg a kulesos kalácsot neki.

— De ez már nem igaz! kiáltám, nagy dühvel csapa a bojtárok közé botommal, kik ezeket a hazug híreket beszéltek. Juczikát odaállíthatják erőszakkal a pap elebe, de ott is azt fogja mondani, hogy „nem”, — bármint tegyenek is vele.

Azok ijedten bámulva néztek reám, mert ezek alatt a szavak alatt kicsordult szememből a könny és végig futott kettelől arczomom. Nem bírtam tovább erőt venni nagy fájdalomon. A bojtárok jó szívű fiúk voltak, meg-sajnálta, sohasem beszéltek előttem Juczikáról, az esküvőről s a leánykeresről többet.

A permetező eső megszünt. A felhők szétoszlottak, kék lett a láthatár, tengerzöld színnel váltakozva: egymás után bukkantak elő a csillagok. Minden aludt távol és közel, csendes, nesztelen volt a vidék, csak az én szívemben tombolt, lámázott a fájdalom. Lidércnyomás nehezült testemre, nyelvem száraz volt a belső forróságtól, minden tagom beültnek érzem, de karjaimat nagy erőltetéssel a tagas s végtelen ür felé tartam, honnét lázas képzeletemben Juczikát láttam közeledni.

Csak kis ujad hegyét foghatnám meg még egyszer, dadogám, csak hajdból egy szálát érinthetnek. Csak egyszer hallanám még szavadat!

Nálunk igen sok vidéken azon téves nézet van elterjedve, hogy a tejtermelésre fősúlyt helyezni nem érdemes, mert a tejet 5—6 krnál magasabb áron értékesíteni nem lehet! Mily különösen hangzik az ilyen helyt nem álló érvelés, ha figyelembe vesszük, hogy p. o. Berlin körül, a hol a földék ára 4—5 ször oly magas és hova a teheneknek adni szokott korpát nagy részben tőlünk vásárolják, a tejnek ára literenként szintén csak 5 kr. körül ingadozik. Ha a berlinvidéki gazdák az ő drága földjeiken, a mi tőlünk vásárolt korpán tartott tehenszeteiket 5 kros tejár mellett is jövedelmezőnek találják, ugyebár nem lehet az, hogy nálunk, a hol a földeknek az ára sokkalta alacsonyabb s a hol a takarmány is olcsóbb, 5 kros tejértékesítés mellett nem lehetne a tehenszétet haszonnal üzni? Igenis lehet, csak ki kell kellőleg használni a takarmányt! Ha olyan marhákat tenyészünk, amelyek évente csak körülbelül 1200 liter tejet adnak, valóban hátrányunkra billen a mérleg; hogy tehát tejjeladások után a kellő jövedelmünk meglegyen, arra kell törekednünk, hogy olyan marhákat tenyészünk, a melyek tehenei sokkal bővebben tejelnek, de természetesen jobban kell teheneinket a szokottnal etetni is, hogy jobban tejjel-hessenek.

A tejgazdaságok jövedelmezőségére igen szép példát nyújt Észak-Németország, Svédország és Norvégia, ottan a mezőgazdasági vállalkozás a tejgazdaságokra van alapítva. 1—2 olyan birtokosnak, mint a minő nálunk egy telkes gazda, van 25—30 tehene s ezek szolgáltatják fő és biztos jövedelm t, pedig a tejnek literje ottan sem értékesül 4—5 krnál magasabb áron és dacára ennek, a kis Dániának p. o. évente 90 ezer forintot fizet Angolország csupán csak a tőlük vett vajért; valóban elszomorító, hogy ezen példával szemben Magyarország, a hova pedig tejtermékekért szintén sok millió forintot fizethetne a külföld, nemcsak hogy eddig nem jött be pénz, de sőt még mi fizetünk évente 3—400,000 ftt jobbadán sajtért. De nemcsak Dánia, a német birodalom, a svédek stb. rengeteg vaját termelnek s hogy dacára ennek, ezen terményben nincsen túltermelés, legfőnyesebben igazolja azon körülmény, hogy egyre szaporodnak a gyárak, a melyek művaját készítik.

Ha buzdító példát keresünk, hála Istennek, nem kell már messzire mennünk, vannak már hazánkban is tejszövetkezetek, a melyek igen szépen bizonyítják haladásukat, hogy mennyire érdemes a tej- és vajtermelés sel foglalkozni.

Az 1895-dik évben alakult Baranyamegyében 3 községben az 1-ső szövetkezet; ezen 3 községben összesen 436 gazda, a kiknek a szövetkezet megalkulása előtt évente összesen csak 3400 ftt bevételük volt tejből s már 3 évi fennállás után ezen 3 község gazdái az 1898-ik évben 53646 ftt ára vaját adták el. Ezen példa hatása nem maradt el, az 1896-ik évben alakult 8 új szövetkezet, 1897-ben 19, az 1898-ik évben 37 és az 1899-ik évben december hó végeig ismét 93 új községi tejszövetkezet létesült s vette fel a működést. Hogy a tejszövetkezeteknek mily óriási befolyásuk van a gazdák jövedelmének szaporítására, mi sem igazolja jobban, mint azon példa, melyet a lefolyt évben volt alkalmunk tapasztalni. Az 1899-ik évben alakult Temesvármegyében az 1-ső szövetkezet s mert a szomszéd községek látták ennek előnyeit, ma már 22 községnek van tejszövetkezete, hogy pedig a gazdák bevételeiket fokozzák, eladták rosszul tejelő teheneiket s 300,000 ft áru jó tenyészmarhát vásároltak. Ugyancsak felemlendő Szeben vármegyé, a hol most van ötvenkét szövetkezet alakulaban.

Az 1898-ik évben a szövetkezeti gazdák — akik pedig annak előtte alig bírtak a tejből valamelyes csekélységet pénzelní, már 600,000 ftt bevételt értek el, de csupán csak a tejnek a zsírjárt a vajért, mert e mellett a lefőlözött tejet a gazdák visszakapták.

Tévedés volna hinni, hogy a tejszövetkezeteknek a haszna csupán csak abban nyilvánul, hogy a gazdák általa oly pénzhez jutnak, a minő bevételt eddig nem ismertek, mert nem kisebb azon haszon, mely bár a tejszövetke-

Dadogásom kiáltással változott a nagy benső szorongató kinban. Belelámáztam az éjbe. Senki sem hallott. Egyedül voltam.

Éjfelre járhatott az idő, a láthatár végén ködben uszó alak tünt fel szemem előtt. Megtöröltem könnyem, hogy jobban láthassak. Sokáig azt hittem. Képződöm, de a siető piczi emberi alak mind magasabb lett, a szellő meglebbenté röpülő szoknyáját, hosszú hájában a lobogó pántlikát. A hold fénye megezüstözé háját, az éji bogár fel-felröppent előtte; már sebesen szedett létegetést is hallám; tündöklő szemének pillantása, mint az egő tűz, tapadt reám, — felsikoltott, nevemet kiáltá, s én még mindig kételkedve, helyemre gyökerezve ültem. Nem hittem, nem foghattam fel ezt a nagy boldogságot, csak akkor jöttem magamhoz, midőn már szorosán, forró öleléssel, lázas remegéssel szorítám karjaimba — Juczikát.

Három nap jöttem gyalog idáig, mondá, halántékaira szorítván kezeit. Lábammat véresre verte a kavics, megszurkálta a túske. Homlokomról a fáradtság verejtéke csurgott. Gyalog, egyedül, irányt veszítve tévelyegtem porban, esőben, nap hevében: de visszajöttem hozzád. Tied vagyok, neked ígertem, neked adtam magamat: soha el nem választóled senki többé...

Szívemre szorítam őt. A nagy fájdalom után, azt mondják, veszedelmes a hirtelen öröm. Engem is meghódított a váratlan boldogság, nem szóltam, nem mondtam, mit érzek, kivel nem c-erélnék, mit beszél szívem lázas lüktetésé, midőn karjaimban tartom őt, kedvesemet. De Juczika némaságomban is megértett.

Új borra már Szabó András beleegyezésével tartottuk meg — az esküvőt.

zetek révén, de nem a tejtermékekből, hanem az által éretik el, hogy a gazdák belátják, miszerint a jobban takarmányozott és jobban tejelő marhák után sokkal nagyobb jövedelmet élveznek s ezen körülmény rátautja őket a több takarmánytermelés és több marhatartás előnyére, a miből ismét az következik, hogy a nyert több trágya által a földék is javulnak s bőségesebb gabonaterméseket engednek remélni.

A vajértékesítésre alapított tejszövetkezetnek igen nagy előnyük, hogy általuk a borjúk felnevelése is igen olcsóvá tétetik. A borjak felneveltetésük helyesebben elválasztásukig elfogyasztanak mintegy 500 liter tejet, ezen 500 liter tejből kapna a gazda a szövetkezet utján 22 ftt ára vaját és a lefőlözött tejet mintegy 460 liter; így a gazda a borjuval csak sovány tejet itathatna, de így a vajzsír pótolja valamely növényi zsírral, p. o. 100 kgr. 7—8 fttért vásárolható lenmagliszt alakjában, ezt a tejhez keverve, a borja a tej zsírjának hiányát meg sem éri, ekként minden borjunál 15—15 ftt haszna maradna a gazdának. Nem sokkal kevesebb ezen haszon, mint a mennyit a gazdának teljes tejen felnevelt borja eddig megért. Hogy ez tényleg így is van, bizonyítja azon körülmény, hogy mindazon vidékeken, ahol ilyen tejszövetkezetek alakultak, a gazdák ilyféle eljárást követnek a borjúk felnevelésénél.

A tejszövetkezetek létesítésénél nem kell attól tartani, hogy a szövetkező gazdákban nincsen pénzük, hogy a szükséges kis gézgépet, főlöző, köpülő, vajgyurót és a többi eszközöket beszerezzék, meg lehet az egész szövetkezt hitelbe pénz nélkül is kapni, mindazonáltal csak a szövetkező gazdákban azon kötelezettsége mellett, hogy a házukban felesleges tejet a szövetkezeti telepre beszállítják. A gyár azonban nem ingyen szereli fel a telepet, csak a gazdákban kell azt megfizetni, de olykét, hogy azt észre sem veszik; ugyanis mindaddig, míg a szövetkezetnek a gyárral szemben adóssága van, a beszállított tejből csinált vaj árának egy részét a szövetkezet kezelője a gépek árának törlesztésére fordítja. Amit a gazdákban előre kell fizetni, az mindössze is teheneikért csak egy korona. Ilyen kisebbszéri szövetkezet egész berendezése nem kerül az épületen kívül 3200—3600 koronánál többre, a szükséges kis épületet pedig a szövetkezeti tagok akár bérbe veszik, akár olcsón meg is építhetik. Nem kell ahhoz nagyobb széri épület, lehet az igen egyszerű is, csak az a fő, hogy tisztán tartható legyen.

A földmívelésügyi kormány az országos tejgazdasági felügyelőség útján, különös gondossággal, segélyben is részesíti az ilyen alakuló szövetkezeteket, a mennyiben teljesen ingyen küld ki képzett sajtimestereket, a kik a szövetkezet egész vezése, a gépek használati módja, a vajkészítés és csomagolás tekintetében a szövetkezet kezelőjét tökéletesen kitanítják.

Az országos tejgazdasági felügyelőség szívesen közrejár és segítkezik a szövetkezet által termelt vajnak az értékesítése tekintetében is. Ez nagyon is szükséges, mert a vaját, a mig kis mennyiségben áll rendelkezésre, nem könnyű értékesíteni; minél nagyobb mennyiségben gyártatik azonban 1—1 helyen, annál könnyebb azt eladni s bizonyos határig annál jobb áron is lehet értékesíteni. Nagyon fontos tehát, hogy a szövetkezet lehetőleg sok tehénel s oly vidékeken alakuljon meg, a mely vidéken azután több község csoportosítva, egy helyen készítteti a vaját. Olykét értendő ez, hogy miután az áruba bocsájtott vajnak egyenlő minőségének kell lennie, nem volna helyes, ha minden kis község külön szövetkezetet alakítana, mert így a vaj sokféle lenne, de mert annak egy helyen történő új átgyúrása is nehezkes, ezt elkerülendő, a távolabbi községekben csak főlöző gépek állíttatnak fel s ezek a tejjel szállítják a szövetkezeti központba, ahol azután nagyobb tömegű, egyenletes minőségű vaj lesz előállítható.

A tejszövetkezet bölcsője lehet egyégy irányú szövetkezésnek is, akár termények együttes eladása, akár közös beszerzése tekintetében is, mindkét esetben a közvetítő kereskedelem haszna a gazdáké marad. Utóbbi egyuttal a tejszövetkezet a szarvasmarhatenyésztő-szövetkezeteknek is, amelyek kiváló jó minőségű bikák közös tartása, jó tehénanyag beszerzése, valamint törzskönyvezett állatoknak magasabb áron értékesíthetőségével járulnak hozzá a gazdák jövedelmének fokozásához.

Ipartermékek kiállítása.

A honi iparpártolás érdekében megindult hatalmas mozgalom mind a gyobb arányokat ölt. Igaz buzgalom, nemes áldozatkészség hatja át a mozgalom élén állókat. Lankadhatatlan munkakedvvel, szívós kitartással fáradoznak a nagyszabású, felett fontos mozgalom körül. Mind egy-egy újabb eszmével, tervvel, tettel segítik elő, hogy ezt az országra szóló mozgalmat mindenki magáévé tegye és a szép ügy a társadalom minden rétegében élénk visszhangra, kelő támogatásra, méltó pártfogásra találjon.

Csak pár hete a nagykereskedőket vonták bele az iparpártolás mozgalomba, legutóbb meg a kaszinókat szólította fel a magyar nők allandó iparpártoló bizottsága, hogy karolják föl ezt hatalmas ügyet, mutassanak példát a polgároknak, az emberiségnek, a nemzetnek.

A fővárosban legújában megnyílt az iparpártoló kiállítás. A városligeti Iparcsarnokban főnö, szövő és bőrdíszműipari kiállítást rendeztek, hogy a fogyasztó közönség megismerje a magyar ipar igaz, hamisítatlan termékeit. Hadd győződjék meg a közönség, hogy a honi ipareiknek nem oly silányak, rosszak, hasznavehetetlenek, mint a minőnek az előítélet, rosszakar t, bizalmatlanság mondja. Hadd lássa a közönség, hogy a hazai ipartermékek versenyképesek; meg tudják állani helyüket a külföldi mellett; úgy minőség, mint ár tekintetében versenyezhetünk az idegen készítményekkel.

Találón mondotta a kiállítás megnyitásakor

kereskedelmi miniszter, hogy nemcsak a hazai közönség fogja meglátni azt, ami már van, hanem a külföld is megfogja tudni azt, ami nincs.

A külföld tapasztalni fogja, hogy lassankint a magyar közönség inkább a honi ipartermékeket vásárolja, a hazai gyártmányt támogatja, — az idegen cikkek mellőzésével: — nem fog soká habozni a külföldi tőke és sietni fog gyárakat létesíteni, iparvállalatokat teremteni az országban. Így a pénzünk mégis csak az országban marad és ennek rendkívüli fontossága van. De meg a külföldi vállalkozóknak egyáltalán nem kell majd félténiök vagyoniukat, pénzüket, nem kell a bukástól tartaniok, mert hisz maga a kereskedelemügyi miniszter is kijelentette nem régiben, hogy az országban létesülő keletkező idegen iparvállalatokat — amennyire csak módjában és tehetségében áll — úgy anyagilag, mint erkölcsileg támogatni fogja.

Szóval nagy jelentőségű ez a kiállítás, melyet több más fog követni úgy, hogy rövidesen a fogyasztóközönség teljesen megismerkedhetik majd a honi ipartermékek számos ágazatával, leteszi azt az idegenkedést, közönyt, mellyel a magyar iparcikkek iránt viselkedett, ha látni fogja, hogy ez is, amaz is pártolja, támogatja azt, a mi nemzeti, a mi magyar; ő sem fog soká habozni és csatlakozik majd azon fényes, hatalmas csoportokhoz, mely oly hazafias missió keresztül vitelét tűzte ki főfeladatául.

A kiállítás körülbelül 400, az ország különböző vidékén levő iparos vett részt szebbnél szebb, jobbnál jobb minőségű készítményeivel. Megtekintheti mindenki bátran, ki a fővárosba kerül, mert nemcsak hogy díjaztaul szemlélhetők meg a magyar ipar termékei, hanem még vásárolhatunk is kifogástalan áron egyet-mást. Minden kiállított cikken rajta van a szabott ár. Arról az egyről meglehetünk győződve, hogy valódi honi iparcikkek találunk itt.

A kiállításra férfi és női ruhák, kalapok, cipők, kezyük, paplanok, szőnyegek, nyakkendők és sok ide tartozó holmi egész garmadája látható és vásárolható.

Csak elismeréssel lehetünk az intéző körök nemes, fáradságot nem ismerő buzgalmaért. Ily szilárd akaratú, ily tántoríthatatlan kitartással talán sokaterő eredményt látunk vagy láthatunk majd a közel jövőben. Adja Isten!

A második esküdtszéki tárgyalás Zala-Egerszegen.

A mint említettük volt, f. é. május 22 és 23-ára volt kinttve a második évnegyedi esküdtszéki tárgyalás, hogy két bűnyűben hozza ítéletet.

Az elsőben *Harmath—Szekér Rózi* a fő szerepvivő, aki körmendi születésű 63 éves, koldus szegény, rovott előéletű, három rendbeli lopásért összesen hat évet ült fogságban, most is lopással és *gyermekrablással* van vádolva.

Ennek a bűnyűnek főtárgyalását május 22-én kedden délelőtt 1/10 órakor kezdték s délre már el is végeztek. Az érdekesnek ígérkező tárgyalásra most is megtelt közönséggel a terem. A törvényszék *Sztaniszlavszky* Adolf elnök elnökletével *Skoday* Aurél és *Rohonczy* István bírák alkották; közzvádó *dr. Révffy* Zoltán kir. alügyész, ügyvéd *dr. Berger* Béla hivatalból kirendelt védő volt.

A kisorsolt esküdtek közül kettőt, Deák Mihályt és Vértessy Sándort a közzvádó visszautasítja s a rendes formalitások mellett a következőkből alakult meg az esküdtszék: *Braun* Oszkár, *Hayden* Sándor, *Eitner* Sándor, *Forintos* Ferenc, *Simon* Zsig, *Jusztusz* Izidor, *Velics* János, *dr. Hoffmann* László, *Marton* Kálmán, *Semetke* József, *Sirokay* Ferenc, *Csutor* János; — helyettes esküdt *Óry* Gyula.

Szekér Rózi vádlott ellen három tanu jelentkezik: *Magyar* Jánosné, *Varga* Pál és *Varga* Katalin.

Szekér Rózi azzal van vádolva, hogy Magyar Jánosnéétől f. évi január 17-én holmi apróságokat: 11 koronát, eszmat, abroszt, tarisznyát stb. lopott s azonkívül elrabolta a Magyar Jánosné egyik leánykáját is, mert Magyarénak, a ki szintén szegény öreg asszony s noha meg csak 32 éves, már hét gyermeke van. Jut is, marad is, gondolta *Szekér Rózi*.

Am a dolog nem úgy van, a mint vádolják. Igaz hogy elvitte a leánykát is, az apróságokat is *Petesházára*, hogy a leány segítségével kolduljon, időközben el is hagyta a gyermeket. De ő azt mondja, hogy mindezeket nem hir nélkül cselekedte, hanem Magyaré édesanyjának a tudtával és beleegezésével, hogy a végén osztokodjanak. Magyaré az ellenkezőt mondja és vádol, s tanuskodik — közönséges szóval, de amikor esküre kerül a dolog azt mondja, hogy nem esküszik, mert ő vallásos, sőt az olvasonak is tagja.

Az elnök figyelmezteti, hogy vigyázzon, mert Isten számonkéri, ha hamis dolgot mond és hamis dologra esküszik. Erre a sok gyermekes menyecske magába száll s elmondja a dologot istenigazában úgy, amint történt, vagyis amint *Szekér Rózi* mondá, hogy közösen állapodtak meg a koldulás mesterségében s a gyermek felhasználásában. — Most már nem kellett neki megesküdnie, a többi tanura sem volt szükség; a vártatlan fordulat a végtárgyalás is gyorsabban elvégződhetett. — *Dr. Graner* Adolf és *dr. Thassy* Gábor orvos szakértők véleménye szerint a vádlottnál elmezavar nem volt megállapítható, vagyis cselekedete beszámítás alá esik, mivel szemben a gyermekrablás vádjá eszik ugyan, de az apróságok ellopásáért még fenn áll a vád. Az esküdtszék azonban felmentette a vádlottat s ennek alapján a törvényszék azonnal szabadlábra helyezte. A közzvádó az ítélet ellen semmisségi panaszt emelt, a többiek megnyugodtak.

A másik bűnyűnek 23-án volt a végtárgyalása. Ebben *Bogár* Károly, a gróf *Andrássy* Aladár szécsi-szigeti urodalmának az erdőőre, van vádolva szándékos emberöléssel.

Reggel 9 órakor kezdődik a tárgyalás. A törvény-

szék *Sztaniszlavszky* Adolf elnök, *Skoday* Aurél és *Rohonczy* István bírákból áll; a közzvádó *dr. Révffy* Zoltán, a vádlott védője *dr. Hajós* Ignác ügyvéd. Az esküdtszéket a következő tizenkét tag alkotja: *Kovács* Mihály, *Handlery* Gusztáv, *Bezeredy* Elek, *Braun* Oszkár, *Semetke* József, *Csutor* János, *Szalay* Bálint, *Zechmeiszter* Viktor, *Pozsonyi* József, *Varga* Antal, *Pozsogár* Gyula, *Csepregy* Gábor; pöttag: *Jusztusz* Izidor.

Orvosszakértők: *Józsa* Fábán és *Brünner* József. Puskaszakértők: *Hraboszkó* Kelemen erdőgondnok, és *Alszei* József géplakatos.

Bogár Károly vádlott 34 éves, közép termetű, erős tagba szakadt széles vállu, tisztességes ruházatu, őszinte kinézésű, piros egészséges ifjú ember, vesenei születésű, cseli lakos, most erdőőr, a grófnak szécsi-szigeti uradalmában; két gyermeke van, a katonaságnál káplár volt. Azt mondja, hogy az említett f. é. február 8-án este *Durgó* Ferencnek a Szécsi-Sziget mellett levő hegyi pinceszében boroztak hárman: a házi gazda, ő, és *Horváth* István az ikldi molnárnak 20 éves fia. Ő egyik iránt sem volt rossz indulattal, sőt megkívánla őket kenyérrrel és szalonnával. Ellenben a máskettő suttogott valamit, úgy hiszi, ellene. Mikor kimentek a házból, *Horváth* István utána ugrott egy bottal, ő védekezve hátrált mintegy 30—40 lépést, *Horváth* ütött is rá vagy három s a puskáját is megfogta s dulakodás közben, nem tudja hogyan, elsült a puská s *Horváth*nak a hasába ment a lövés. Ő erre rögtön elment édes apjához Budavárra. Megmondta az apjának s bejelentette az esetet a járásbírósnál is.

A vádlott, mint önkényt jelentkező, szuronyos rendőr nélkül állott a vádlottak helyén. — Eddig kihallgatták a tanukat, mintegy huszat. Kevés volt a terhelő. A terhelés a left volna, hogy *Bogárt* nem *Horváth* ütötte, hanem a saját apja verte volna meg. Ez gyenge hiede lenne talált. *Döntő* körülményként szerepelt a puská szándékolatlan elsülhetésének megállapítása. Közzvádó kéri ennek bebizonyítását. A próba vizsga megmutatta, hogyha bottal ütnek az első nyugvón levő kakasra, a puská elsül. A corpus delicti boton meg is található az a kis nyomás, melyet az ütéskor szenvedhetett a bot a kakas fejétől. S így nagy bizonyosság látszik amellett, hogy *Horváth* István a csak védekezésül tartott puskára és ellenlele karára ütve maga okozta a puská elsülését, melynek áldozata lett. A szándékos lövést megelőzőleg már kizártnak állapították meg a szakértők, mert ez esetben nem lenne vizsintesen a lövés a testbe.

Délután 1/4 órakor folytatják a tárgyalást. De az adott körülmények hatása alatt közzvádó *elejt* a vádat, mert úgy mond, a közzvádó nem keresi, s nem hajszolja minden áron a bűnt és büntetést, csak az igazságot. A törvényszék hasonló képen. Hanem a meghaltnak az apja *Horváth* Gyula ikldi molnár fentartja a vádat s 500 fit kár követelése van. Erre elmondja *dr. Hajós* Ignác védő ügyvéd gondosan összeállított meggyőző beszédét, s esküdtszék egyhangulag hozta meg a büntelenség szólu ítéletet, melynek alapján a törvényszék *Bogár* Károlyt felmentette a vád alól s annak következményei alól; a költséget a közkinestár fedezi s a lefoglalt tárgyakat visszaadják tulajdonosaiknak.

A harmadik bűnyűget, mely újabb keletű s nem is volt jelezve az újságban, 25-én tárgyalák.

Bazsika János esentei lakos szándékos emberöléssel van vádolva, hogy apását *Horváth* Józsefet megmérgezte.

Az esküdtszék a következőkből áll: *Kaiser* Vilmos, *Szalay* Bálint, *Zechmeiszter* Viktor, *Bezeredy* Elek, *Semetke* József, *Marton* Kálmán, *Csepregy* Gábor, *Eitner* Sándor, *Kiss* József, *Braun* Oszkár, *Fuss* Nándor, *Csutor* János; pöttag: *Vértessy* Sándor. A törvényszék *Sztaniszlavszky* Adolf elnök, *Skoday* Aurél és *Rohonczy* István bírákból áll. Közzvádó *dr. Révffy* Zoltán kir. ügyész, védő *dr. Obersohn* Mór ügyvéd.

Az eset a következő: *Bazsika* János kocsiá volt *Horváth* Józsefnek Csentén. A lovaknak egy-egy kis arzenikumot adott a zabla közvetítésével, hogy fényesebb legyen a szőrük, tüzesek és gyorsak legyenek. *Bazsika* nemsokára veje lett *Horváth*nak s így több czivakodásra nyílt alkalom, mint eddig. Az öreg *Horváth* köhögős, beteges és „iztelen”, vagyis zsémbes ember volt. Mézes tormát evett orvosságul. A veje elismeri, hogy egy drb. porrá tört arzenikumot a tormába hintett, de nem azért, tette oda ezt a lözzasztó szert, hogy megölje az apását, hanem csak azért, hogy bosszút álljon a sok bosszantásért s az öreget meghajtatva, egy kis tréfát üzzön. Az öreg bevette január 29-én a mérgezett mézes tormát, ki is okáda s február 21-én meghalt.

A vádoló és védő beszédek után az esküdtszék hétnél több szavazattal, vagyis döntőleg bűnösnek mondotta *Bazsikát* az előre megfontolt szándékos emberölés tetteben s így a következő kíségitő vagy is enyhítő pontokra nem is került sor.

A verdikt alapján a törvényszék a 278, 289 és 92 §-okra tekintve, 15 évi fegyházra ítélte *Bazsikát*, s 10 évi hivatal vesztésre. Súlyosító körülmény az volt, hogy családbelije ellen tört; enyhítő körülmények pedig: büntetlen előélet, a beismerés, a zsémbes apóssal való czivakodás, s végre, hogy kellő orvosi segélyvel életben is maradhatott volna az öreg.

Közzvádó és védő semmisségi panaszt jelentett be.

B.

Helyi, megyei és vegyes hírek.

Jubiláns esztendő. A magyar királyság és a katolikus vallás megalapításának kile czszázados jubileumi ünnepét nagy fényvel fogják megünnepelni f. évi augusztus 15-én *Eszterg* mban, ahol az ünnepség előkészítése végett bizottság alakult, amely az ünnepség tervezetere nézve abban állapodott meg egyhangulag, hogy a Szent Jobb *Eszterg*omba külön hajón diszországgal lehozzassák, itt primásí dísz hintón a bazilikába fölksérve, két napig közszemlére kitéssék; Ő felségének, a kor-

mánynak, püspöki karnak, törvényhozásnak jelenléte ki-kéréssek; amerre a Szent Jobbot elszállító hajó elhaladna, a Dunántuli városok és községek ünnepi díszbe öltözve, őseink buzgósgával szent énekekkel üdvözölnék a szent ereklje átvonulását.

Küldöttségi értekezlet. Zala- és Somogyvármegye küldöttsége f. hó 19-én a fenéki hidvám díjtételének leszállítása, esetleg a vámtárgy megváltása érdekében *Csertán* Károly alispán elnöklele alatt értekezletet tartott amelyen abban állapodtak meg, hogy az érdeklő mindkét vármegye törvényhatósági bizottságának javasolni fogják, hogy a gyalogjárók által eddig fizetett 4 fillért a tarifából törölje, a többi díjtélt pedig 1—1 fillérral szállítsa le. A vámszedés jog megszüntetését illetőleg nem zárkózott ugyan el az értekezlet annak kimondásától, hogy az mindkét vármegyére nézve nagy fontosságú, azonban nem ismervén a hid fenntartásával járó terheket, a megszüntetésre nézve semmiféle elvi kijelentést nem tett.

A nagy-kanizsai vörös kereszt egylet évi rendes közgyűlését f. hó 19-en tartotta, amelyen a választmány kisorsolt tagjai helyett újból megválasztottak: *Kürschner* Ignác, *Hoffmann* Mór, *Sommer* Sándor, *dr. Trippammer* Rezsőné, *Vécsey* Zsigmondné, *Unger* Ullmann Elek, *Elek* Lipót, *Füspök* József, *Grünhut* Henrich, *Lengyel* Lajos, *Oszterhuber* László és *Vágner* Károly.

Ramasszter emléktábla leleplezése. Sümeghen megható ünnep kíséretében leplezték le a sümegi reáliskola alapítójának, *Ramasszter* Vincének, emlékezetét megőrző emléktáblát, melyet a reáliskola tanári karának buzgalkodására társadalmi uton állítottak a reáliskola kapubejáratainak oldalfalában. A f. hó 15-én lefolyt ünnepség hálaadó isteni tisztelettel kezdődött, amelyen résztvettek a sümegi iskolák összes növendékei; mise után az iskola udvarán gyűlt egybe a tanuló ifjuság s az ünneplő közönség. A leleplezési ünnepélyt *dr. Kellemen* Károly reáliskolai igazgató nyitotta meg s az ünneplő férfit érdemeit méltató beszédet *Gérecz* Károly reáliskolai tanár tartotta. Az emléktábla vörös márványból van, 130 cm hosszú, 80 cm széles, e felirással: „Ez Isten dicsőségére, a haza javára, a tudomány szolgálatára avatott reáliskolát *fehértó* *Ramasszter* Vince alapította 1857-ben. A nemeslelkű emberbarát és alapító tiszteletére 1900 május 10-én Ő cs. és ap. kir. felsége I. *Ferencz* József dicső uralkodása, *dr. Wlassics* Gyula vallás és közokt. minisztersége, *Spitkó* Lajos főigazgatósa, *dr. Kellemen* Károly igazgatósa alatt a tanítványok hálás kegyelele e márványtáblát állította emlékül.”

Kormányképviselő az érettségi vizsgálaton. A vallás- és közoktatásügyi m. kir. miniszter a keszthelyi kath. főgymnasium ez évi érettségi vizsgálatához *dr. Finczy* Ernő vallás és közoktatásügyi miniszteri osztálytanácsost kormányképviselővé küldötte ki.

Miniszteri bizosok a felső kereskedelmi iskolai érettségi vizsgálaton. A kereskedelemügyi miniszter a folyó tanévi érettségi vizsgálatra a zala-egerszegi állami felső kereskedelmi iskolához *dr. Taizs* Károly soproni kereskedelmi és iparkamarai másod titkárt, a nagy-kanizsai izr. hitközségi felső kereskedelmi iskolához *Heltai* József nagy-kanizsai lakost küldötte ki miniszteri biztos minőségben.

Az ev. ref. vallásnak gyülekezete. Zala-Egerszegen megközelíti a százat azoknak a száma, kik az ev. ref. valláshoz tartoznak vagyis akik a Kálvin tanát követik. Mindez ideig azonban lelki gondozás nélkül valának. A múlt héten *Czebe* Károly és társai mozgalmat indítottak egy ev. ref. fiókegyház alakítására. A múlt vasárnap Isten tiszteletet tartottak a helybeli felső kereskedelmi iskola emeleti nagy termében, melyen hetven jelenek meg a hívek s *Dezse* Dániel barabásszegi ev. ref. lelkész formás beszédben fejtegette a hit és jó cselekedet lelki erényét. Istestisztelet után *Tuboly* Sándor értekezlet megtartására szólította fel a híveket, hogy beszéljék meg a fiókegyház létesítését. Az értekezlet egyik elnökéül *Dezse* Dániel lelkész s másik elnökéül világi részről *Czebe* Károlyt s jegyzőéül *Fülep* Imrét választották meg. Összeírták a városban levő Kálvin hitűek névsorát. Elhatározták, hogy évenként husvét, pünköszt, karácsony s új kenyér és újbor alkalomával urvacserét vesznek isteni tisztelettel, melyet a barabásszegi lelkész fog kiszolgálni s gyermekeik vallásoktatását szintén ev. ref. vallásu lelkészre, legközelebb a barabásszegi papra bízzák, melynek költségét az esperes utján saját egyházmegyéjüktől és segítségként a kormánytól is kéri. Azonkívül saját magokat is megadóztatják.

Anyakönyvvezetők kinevezése. A m. hir. belügyminiszter vármegyénk területén a zala-egerszegi anyakönyvi kerületbe *Fülöp* József városi aljegyzőt, a bánok-szent-györgyi anyakönyvi kerületbe pedig *Kukorelly* Ferenc segédjegyzőt anyakönyvvezető helyettesé kinevezte és őket a házassági anyakönyv vezetésével a házasságkötésnél való közreműködéssel is megbizta.

A keszthelyi csónakozó és korcsolyázó egyesület évi rendes közgyűlést *dr. Csányi* Gusztáv elnök elnöklele alatt tartotta. *Biró* József titkár olvasta fel az elnöki jelentést, *dr. Illés* Ignác igazgatósa tag, mint az állandó vigalmi bizottság elnöke, tette meg a vezetése alatti bizottság működéséről szóló jelentését, amelyet a közgyűlés tudomásul vett, valamint az évi számadást, mely szerint 1.801 ft. 41 k. bevétel mellett 1.666 ft 56 kr. kiadása volt az egyesületnek. Az évi költségelírányzatot 3.249 K. bevétellel és 3.210 K. kiadással irányozták elő — A tisztújítás eredménye: *dr. Csányi* Gusztáv elnök, *Takách* Imre alelnök, *Kiss* József parancsnok, *Buchberger* Fülöp pénztáros, *Biró* József titkár; igazgató választmányi tagok: *Barna* György, *Bendeckovich* István, *Bozó* Géza, *Csák* Árpád, *dr. Dezsényi* Árpád, *dr. Dunst* Ferenc, *Götz* Ferenc, *Herczeg* Hermann, *Hofman* Mór, *Hofmann* Soma, *dr. Illés* Ignác, *Lénárd* Ernő, *dr. Magasházy* Antal, *Schadl* János, *Sparszam* Pál, *Ullmann* Venczel. Számvizsgáló-bizottság: *Csathó* Alajos, *Hoffmann* Miksa, *Lendvay* József, *Reischl* Imre,

Evangelikus isteni tisztelet lesz pünkösd második ünnepén (június 4-én) a felső kereskedelmi iskola emeleti nagyertermében. Kezdeté délelőtt 10¹/₂ órakor.

Felvétel tanító képzőbe. A csáktornyai állami tanítóképző intézet I-ső osztályába az 1900/1-ik tanévre oly növendékeket vesznek fel, akik élték 15-ik évét szeptember 1-én betöltik, testileg épek és egészségesek s a polgári- vagy középiskola IV-ik osztályát sikerrel elvégezték; 25-en az intézet internátusában ingyen lakást és mosást kapnak s előmenetelük- és vagyoni viszonyokhoz képest ingyen, vagy mérsékelt áron (havi 6, 12, 18, 24 K. fizetése mellett) az intézet köztartásán reggeli, ebéd és vacsorából álló étellel nyerne. — Felvételért a kérvények a képző intézet igazgatóságához küldendők; csatolandók a kérvényhez: születési bizonyítvány, múlt évi iskolai bizonyítvány, s a jelen tanévi időszak értesítő, orvosi bizonyítvány, községi bizonyítvány a szülők vagyoni állapotáról, évi jövedelméről, a kiskorú családtagok számáról és életkoráról s a családfő polgári állásáról; szegénységi bizonyítvány becsatolása mellett a kérvényes mellékletei bélyegmentesek.

Kápolna alapkövetés. Vöckkönd község közönsége a kapornaki jezsuita apátság és a szomszéd falvak közönségének támogatása mellett kápolnát épített. A kápolna alapkövetési ünnepélye f. hó 24-én volt. Az ünnepélyt Vajda János egynázkerületi felügyelő, nemesapátii plebánus nyitotta meg a nap jelentőségét méltató széd beszédében, kiemelve a kis község áldozatkészségét; ezután Pongrácz Zoltán nemesapátii segédjegyző olvasta fel az általa szerkesztett alapkövetési jegyzékét, a plebánus beszélt, vallásosságra és hazaszeretetre buzdítva a jelen volt közönséget. Ezt követték a szokásos kalapácsütések. Az ünnepség alkalmával Dékán József bíró neje a kápolna javára gyűjtést rendezett, melynek eredménye 20 korona 30 fillér volt. A szíves adakozóknak köszönetet mond Kis János kápolna gondnok.

Rendkívüli közgyűlés. A nagy-kánizsai Polgári Egylet június hó 10-én d. e. 11 órakor rendkívüli közgyűlést tart, amelynek egyetlen tárgya: felhatalmazás megadása ingatlanok e'adására.

Áthelyezés. A m. kir. igazságügyminiszter *Lusztig* Samu alsó-lendvai járásbírói irnokot a győri ítéltáblához helyezte át.

Tanulmányi kirándulás kisczagok részére. A Zalavármegyei Gazdasági Egyesület június hó közepén a Somogy megyében levő szent-imrei földmives iskola és gazdaság megtekintésére társas kirándulást tervez azon gazdák és kisczagok részére, akik a téli előadásokat szorgalommal látogatták s akik a múlt évben ménésbirtokok és földmives iskolák meglátogatására rendezett kirándulásokban részt nem vettek. A vasutvonal kiinduló pontjához szükséges fuvar költségeit a kirándulók maguk fizetik; a földmives iskoláknál étellel nem kapnak a kirándulók és csak kivételesen éjjeli szállást; a vasúti költséget a földmivelésügyi miniszterium fedezi; az oda-és visszautazás alkalmával való étellelmezés költsége a kirándulásban résztvevőket terheli. A gazdasági egyesület titkári hivatala felhívja azokat a gazdákat és kisczagokat, akik a tervbe vett kirándulásban résztvenni szándékoznak, ezt mielőbb neki (Zala-Egerszegré) jelentésük be. Ha kellő számban lesznek jelentkezők, úgy velük a részletes tervet közölni fogja.

Érdekes emlékek a földben. Érdekes történelmi emlékekre bukkantak Tóth József sümegi földbirtokos szülőjében. Egy pinze alján ásva — így írják — mintegy száznegyven centiméternyire egy betemetett gödörre leltek, amely szinig tele volt régi vasholmival. Darnay Kálmán, a passzionátus régiség tudós, megvizsgálta a több száz darabból álló leletet és megállapította azok eredetét. A napvilágra került vastárgyakat Sümegh vár lakói 1620 őszén Bethlen Gábor csapatai elől menekülve rejtették el a vártól alig kétszáz lépésre levő Baglas hegyben. Az emlékek a XIV. század végéről valók. Vannak közte harci fejszék, utászbalták, kengyelek, különféle torna- és harci zablák, buzogány, páncezlérszék, ágyugolyók, meg egy puskagolyó-öntő. A kort jellemző harci fegyvereken kívül nem hiányzanak a leletből az akkor használt házi eszközök sem, mint például különféle kapák, lóvakaró, istálló-villa, furó, faragó eszközök, fatengelyes kocsi több része, meg mi egymás. Tóth József Darnay Kálmán muzeumának ajándékozta az érdekes leletet.

Szöbéli érettségi vizsgálat. A zala-egerszegi felső kereskedelmi iskolánál az 1899/1900-ik iskolai évi érettségi vizsgálatok szóbeli része június hó 18., 19. és 20-ik napján lesz.

Helyre igazítás. A zala-egerszegi fogyasztási és értékesítő szövetkezet pénztárnoka, amint jelezve volt. *Magyar Lajos*, városi pénztárnok, a tagoktól a befizetést azonban, nem a mint tévesen jelezve volt, a városházán, hanem saját lakásán (*Keresztutca*) fogadja el naponként déli 12 óráig d. u. 2 óráig. — A szövetkezet igazgatósága f. évi május 25-én eszközölte a helyi kir. törvény-széknél a cégjegyzést.

Gazdasági előadások. Folyó évi október, november és december hónapokban Zalavármegyében gazdasági népies előadásokat tartanak. A gazdasági egyesület titkára ez ügyben már felhívást intézett a gazdasági szaktanítókhoz.

Iparkiallítás. A honi ipar támogatására a fővárosban kiállítás rendeztek hazai ipartermékekből. Ha e szép és érdekes kiállítást megtekintjük, azonnal szembeötlök *Deutsch F. Károly* cég fényes, remek kiállítása. A legutóbbi divat szerint készült öltönyeit jó ízlés, művészi finomság jellemzi úgy anvagra, mint kidolgozásra nézve. A kereskedelmi miniszter maga is elismerését fejezte ki *Deutsch F. Károly* cég főnöke előtt, különösen megnyerte tetszését e cég által életbe léptetett ruha bérleti rendszer, mely rövid idő alatt oly nagy népszerűségre tett szert és a legelőkelőbb urak veszik igénybe. Figyelemre méltó *Mme Lebowitsch és Társa* cég mellfűzőgyártmányainak bemutatása, gazdag változatosságú bel- és külföldi, legújabb szabású mintákkal, fényűzési és közön-

seges használatra szánt mellfűzők. Mindezeket kiváló ízlés, szakértelem, disz jellemzik. Maga Hegedűs Sándor is nagy tetszéssel fogadta e jó hírnévű örvendő cég kiállítását. Különbö a jó bornak nem kell cégér. Sok érdekes látni valója van még a kiállításnak, de részletekbe nem bocsátkozhatunk.

Tanfolyam befejezés. Az állandó gyermek menedékházakat vezető nőket képező hat hetes tanfolyam Csáktornyán befejezést nyert. A tanfolyam befejezését képező vizsgálaton a tanfolyamra jelentkezett mind a nyolcz hallgató sikerrel tette le a vizsgálatot.

Hivatalos ázsio június hóra. A pénzügyminiszter a vámilletékeknek ezüstben történő fizetésénél vagy biztosításánál a törvény értelmében szedendő aranyárkelet pótlékot (ázsio) f. 1900. évi június hóra 20¹/₂%-ban állapította meg.

Harc a komédiásokkal. Ozmánbük község szélén ütötte fel a tanyáját egy csepürágó csapat, melynek vezére Rechberger Mária úrhölgy vándorkomédiásnő. A trupnak több férfi tagja is van a Rechberger családnéből s többnyire nikolsburgiaknak mondják magukat. Május 16-án Bük János, Szabó Vendel s több ozmánbükü férfi hídreperált, utat készített a falu végén. Mellettek ment el Rechberger Mária csapatfőnök egy korszóval a kezében, hogy vizet vigyen a társaságának. Egyik utcsináló ozmánbükü férfi tréfából vagy komolyan belékötölődik az asszonyoságra, aki hangos nyelven szólítja segítségül a társakat; a Rechbergerek meg is jelennek s az ozmánbüküektől elszedik a lapátot, a kapát s végig verik a hős férfiakon. Mindkét részről részt vesznek a csatában a férfiak és hölgyek egyaránt s a dulakodásban a komédiások szerkezték is összerúg. A vége az lett, hogy az ozmánbükü lakosok mennek panaszra, jelölve annak, hogy ők kaptak ki. Az ügy a zala-egerszegi kir. járásbíróshoz került, hol a csendőrség a komédiások megbüntetését is kéri, minthogy engedély nélkül telepedve le üzik a pojcák mesterséget és a csepürágást. Az ozmánbüküekre nézve pedig elég jellemző az, hogy egy védtelen asszonnyal gorbakodnak, aztán hitványul megpaskoltatnak, végre gyáván panaszolnak.

Névváltóztatás. Kiskorú *Schwarz Zoltán* nagy-kánizsai lakos vezetéknévét »Somlyó«-ra s *Parapatics Gyula* sárosdi lakos vezetéknévét »Zalavölgyire« kért átváltóztatását a belügyminiszter megengedte.

Valóságos jótéménynek ismerik mindazok, a kik használták az »EXIKÁTOR« gyógyfűkivonatot, mely a haj hullás ellen a legbiztosabb hatásnak bizonyult. A tapasztalás szerint igen jó hatása ez a szer a fejbőr betegsége ellen is, valamint rögtön megátolja a korpaképződést, a hajzatot nagyban elősegíti a növényben, szép fényt ad neki és feltűnő puhává teszi. Azért tanácsolható, sőt ajánlatos, hogy, aki a fenti betegségben szenved, tegyen kísérletet egy próbával, mely a hálaladás lesz örökké. Megrendelhető a feltaláló- és készítőnél: Dobé Nándornál Budapest, Nefelejts utca 27. szám alatt, vagy pedig Török József gyógyszerésznél, Király utca 12 sz. Egy üveg postai küldéssel 2 kor. 40 fillér.

Javul a helyzet a szőlősgazdák érdekében és azok számára, kik a becsalikat fel szokták keresni. Azt a temetelen széles utnak nevezett térséget javítják, ássák, kapálják, egyengetik, két felől árkot huznak s az ut felületét simítják. A Jánkára vezető poros szekér ut mellé szintén huztak egy gyalogjárót is, mely hely ezelőtt ugyancsak értéketlenül hevert. Már régebben is észbe juthatott volna a szőlősgazdáknak és a hatóságnak, de jobb későn, mint soha.

Felgyújtotta saját házat. Május 19-én délután 2 órakor leégett Sajtörön Kovács Istvánnak szalmával fedett boronaháza s ugyane fedél alatt két kisebb épület. A tűzoltók gyorsan megjelentek s a tűz tovább terjedését megátolták. A ház ezer koronáig volt biztosítva s a kár mintegy hétszáz korona. A csendőrség kutatta a tűz keletkezése okát és olyan nyomokra jött, hogy az épület maga Kovács Istvánné gyújtotta fel a biztosítás nyereségéért. A ház asszonyát feljelentették a zala-egerszegi kir. ügyészséghez.

Eladó birtok. Martonfai pusztá eladó, 70 katasztrális hold, gazdasági épületekkel együtt. Zala-Egerszegtől fél óra távolságban van. Bővebb felvilágosítást ad az eladó Fuxk Katalin Pápa Vigasz-utca 534 sz. a.

Vetőmagvak ára Mauthner Ödön budapesti magkeskedő értesítése szerint Budapesten nyers árúért 100 kilogrammként *Lucerna* francia 64—66 frt, magyar 53—55 frt, *muhar* 8¹/₂—9 frt.

Az ország dolga.

Múlt pénteken volt a pünkösd szünet előtt utolsó ülése a képviselő háznak. Harmadik felolvasásban is megszavazták a tőzsde adóról és az új zálogházzal szülő javaslatokat. Pünkösd után június 7-én lesz első ülés. A tőzsdeadóról, a bélyeg eltörléséről s a szeszről szülő törvényjavaslatot a főrendiházban is elfogadták. — A delegáció utesen Horánszky Nándor emelt kérdést a 30 milliós póthitel hovaforrásáról. Krieghammer hadügyminiszter bő és bizalmas felvilágosításokat adott új löfegyverek, ágyúk és várak megerősítésére nézve, melybe a delegáció belenyugodott. A haditengerészet delegációjában br. Spaun admirális előtt emeltek szót a nagy költségek ellen s felhívták a figyelmébe ajánlották a magyar iparnak és nyers termelésnek a megrendelésekben való részvételét. — Ezen a héten egy borzadalmas bünesetet tárgyalt az esküdthírség Szathmáron. Egy Pap Béla nevű ur Pap Zoltán rokonával összejárta felbérelt egy Zsoldics nevű juhászt, hogy tulajdon öccsét: Pap Elemért ölje meg a vagyon nyereség kilátásában. El is tették láb alól a gyermeket. Az esküdtszék alapján a törvényszék Pap Bélát és Zsoldicsot kötélre ítélte, Pap Zoltánt 8 évi fegyházra.

Selyem-mennyasszony-ruha 10 frt 50 krtól

fejlebb — 14 méter! póstaber és vámentesen szállítva! Minták postafordultával küldetnek; különben fekete, fehér és színes »Henneberg-selyem« 45 krtól 14 frt 65 krig méterenkint.

Henneberg G. selyemgyárai (cs. és k. udvari szállító) Zürichbe.

Nyilt-tér.

Tisztelet annak, akit illet!!

1897 augusztus 11-én Altonából a következő levél érkezett:

Wilhelm Ferenc gyógyszerész urnak

Neunkirchen, (Bécs mellett)

Én már 70 éves vagyok és már 10 év óta csukló-reumában, ugyszintén aranyér-eszmokban szenvedtem. Nem találtam sehol segítséget; végre a Wilhelm antiarthritis, antirheumatus vértisztító tea hoz fordultam, amelynek használata után 3 hét alatt teljesen megszabadultam a bajtól.

Ezek után úgy Önnek, valamint a grófné, nek, kinek köszönetét az újságokban olvastam — ez uton mondom hálás köszönetet.

Teljes tisztelettel

Christ. Ackermann

magánzó,

ALTONA. (Hamburg mellett)

Reichenstrasse 6.

Kapható minden gyógyszerárban.

Felelős szerkesztő és kiadótulajdonos:
UDVARDY IGNÁC.

Hirdetések.

155/sz. v. 1900.

Arverési hirdetmény.

Alulirt kir. bir. végrehajtó az 1881. évi LX. t. c. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy az alsó-lendvai kir. járásbírószék V. 151. 152. számú végzése által az alsó-lendvai takarékpénztár végrehajtatójává Balazsics Mihály, Balazsics Iván és Vuesko István bellatinci lakosok ellen 176. és 783 korona tőke, ennek 1899-ik évi október 18-tól járó 6% kamatja, úgy járuléki erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás alkalmával bíróság lefoglalt, 1930 koronára, becsült lovak, szarvasmarhák, sertések, különböző házi és gazdasági eszközök-ből álló ingóságok nyilvános árverés útján leendő eladása elrendeltetven, — ennek a helyszínen, vagyis Bellatinczon fentnevezettek lakánál leendő eszközökre 1900-ik évi június hó 5-ik napjának d. e. 10. órája határidőül kitűzték és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen az 1881. évi LX. t. c. 107. §-a értelmében a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is eladni fognak.

Az elárverezendő ingóságok vételára az 1881. évi LX. t. c. 108. §-ában megállapított feltételek szerint lesz kifizetendő.

Kelt Alsó-Lendván, 1900. évi május hó 18-ik napján.

Vresits Elek kir. bir. végrehajtó.

Brady-féle
Máriaczei gyomorcsépek

Ugyelni kell a védjegyre!

gyógyszerben hatnak gyomorbaajoknál. nélkülözhetetlen és általánosan ismeretes házi- és népszerű étvágytalanság, gyomorbetegsége, szűz, hasmenés, gyomorégés, felesleges nyálkaválasztás, sárgaság, undor és hányás, gyomorgörcs és székrekedések ellen. Hatásos gyógyszer fejfájás ellen, amely nyíben ez a gyomortól származott, gyomortúlterhelésnél, étel- és italokkal, giliszták, májbajok ellen.

Említt bajoknál a Brady-féle Máriaczei gyomorcsépek évek óta kitűnőnek bizonyultak, amit száz meg száz bizonyítvány tanúsít. A rételnél határozottan Brady-féle Máriaczei gyomorcsépet kéri és ügyelni kell a fenti védjegyre és aláírásra, valamint arra, hogy a régi híri, valódi Brady-féle Máriaczei gyomorcséppől egy üveg 40 kr. nagy üveg 70 kr. kerül, míg a hamis, utántöltött és csekély értékű olcsóbb, jelenleg 35 kr.

Központi szétküldés
gyógyszertára Bécsben a Magyar Királyhoz I. Fleischmarkt 7.

Kapható minden gyógyszerárban.

Brady Károly
r. Török József
gyógyszertára Budapest, VI. Király-u. 12.

Mindenütt kapható.

Salvator **Kalodont**

Elismert legjobb fogtisztítószer.

Több mint **50** év óta sikerrel használtatik!

Az eszéki arckenőcs és eszéki SZALVATOR-szappan eltávolítja a szeplőt, májfoltot és a bőr összes tisztatlanságát.

Valódi csakis a **DIENES J. C.** Salvator gyógytárából

➔ Eszéken felsőváros. ➔

1 tégely eszéki arckenőcs ára — 70 fill.
1 drb. Salvator-szappan — 1 kor.
1 tégely kézi paszta — 1 " 20 "
Lyoni rizspor kis doboz 1 kor., nagy dob. 2 kor.

Figyelmeztetés.

Ezen cikkek mentek minden ártalmas alkotórésztől és megfelelnek tökéletesen a 71012. sz. B. m. rendeletnek.

Csak akkor valódi, ha a fenti törvényileg beiktatott védjeggyel el vannak látva és kérik a t. közönség csakis DIENES-féle eszéki kenőcsöt és szappant kérni és elfogadni.

Főraktár Budapesten: **TÖRÖK JÓZSEF ur GYÓGYSZERTÁRÁBAN**
VI. Király-utca 12. sz.

Eladó szőlő birtok.

A zala-egerszegi hegyen, gyönyörű kilátással, nagy kaszáló- és szántó földdel együtt, egy szőlő birtok, melyen igen szép gyümölcsös is van, szabad kézből minden órán eladó.

Zala-Egerszeg, 1900. évi május havában.

Üzv. Handler Istvánné.

Biztos kereset

kinálkozik jó beszélőképességgel bíró, tisztességes személyeknek, kik állandó lakhelyükön az 1883. évi XXXI. törv. c. értelmében sorsjegyeknek, állampapíroknak részletfizetésre való eladásával foglalkozni kívánnak.

MERCUR
váltóüzleti részvénytársaság
BUDAPEST
Arany János-utca 31.

THIERRY A. mell és gyomor balzsamát,

(a melyet az egészségügyi hatóság megvizsgált) az egész világ kedveli és mindenütt keresik. Csak akkor valódi, ha az oldalt látható zöld, a törvényszéknél bejegyzett „apáca”-védjeggyel van elátva. Föülmulhatatlan szer mind a **mell-, tüdő-, máj-, gyomorbetegség ellen stb. külsőleg is kitünően hat és sebet gyógyít.**

Egy próbátéveg bérmentesen 1 korona 40 fillér. Széjkelküldés csak előzetes fizetés esetén.

Thierry A. centifoliakenőcse
(csodakenőcsnek nevezik)

utólérhetetlen szívó erejű és gyógyító hatású. Operációkat a legtöbb esetben fölöslegessé teszi. E kenőccsel egy 14 éves, gyógyíthatatlannak tartott csontszut, újabban pedig egy 22 éves rakszerű bajt gyógyítottak meg. Antiszeptikus és gyógyíthatásu mindentéle sebgyuladásánál.

Próbátéveg bérmentesen 1 korona 50 fillér. Csak előzetes fizetés esetén küldjük meg.

Óvakodjanak utazatóktól és kerüljék az étektelen, ugynevezett házi kenőcsöket s más efféleket.

Cím: a Thierry, gyógyszerár és gyár a Védőangyalhoz. Pregrada Pragerhof felé, A déli vasut mentén.

Prospektus ingyen és bérmentve.

E szerek sohasem romlanak meg és jó azokat használatra készen a házbán tartani. Az összes művelt államokban bejegyzett védőjegyeinek utáztatát a törvény üldözi.

Csak ezzel a törv. bejegyzett védjeggyel valódi.

Csak ezzel a törv. bejegyzett védjeggyel valódi.

LONDON.

Chie. Office S. W. 48. Brixton Road.

Főraktárak: Burmann Angol India. Agen Zágráb Algier. Amsterdam. H. Sanders, Rokin S. Bassel. Szt. János gyógytár W. Kratz.

Belgrad. Nikola A. Delini, gyógytár Mihály fejedelemhez. Központi raktár Szerbia részére.

Berlin. C. Bolugna. Bruxelles, Pharmacie Ch. Delaere & Co. Budapest, Török J. Dr. Egger L. és J.

Cairo. Coln a. Rh., Noris. Debrecen. Eich, Luxemburg Schmidt P., gyógyysz

Issiggeae, Dorgone, Koppenhága, tabriken tartma. Milánó, A. Betoloni. Malvo, Sevrige. Apot. Lejonet, Nantes, Pharmacie C. Fredet. Napoly. Palermo, Paris. Pharmacie française, 1 & 3, Place de la Republique, Pharmacie Daprey, 11. Rue des francs Bougeois. Prága. Roma. Corsá, Agenriadel Polichnico. Roubax. Pharmacie F. Geradth. Sarajewo. Szeged. Temesvár. Trieszt. Velenice. Vienne. Zürich.

RADEINI SAVANYUVIZI!

Legdúsabb természetes szénsav, lítion és szíksó tartalmu **gyógyviz**; utólérhetetlen gyógyhatásu kőszvény, hólyag, vese, gyomor bajoknál és hurutos bántalmaknál. Kiváló pezsgésénél fogva kitünő üdítőital savanykás borral és gyümölcs nedvekkel keverve, valamint hurutos bántalmaknál tejjel vegyítve.

Regedei savanyuviz!

Kitünő szénsavtartalmánál fogva tiszta élvezeti víz; jóság- és olesóságánál fogva általánosan elterjedt kedvelt ital a nép körében.

Gyógyfürdő és savanyuviz telep.

Höhn és Társai radeini fürdő tulajdonosok.

Mindkét savanyú vizre Zala-Egerszegben a raktár Fenyvesi Miksánál van.

Richter-féle

Horgony-Pain-Expeller
Liniment. Capsici comp.

Ezen hírneves háziszser ellentáll az idő megpróbálásának, mert már több mint 30 év óta megbízható, fájdalomcsillapító bedörzsölésésként alkalmaztatik kőszvényél, csúznál, tagszagatásnál és meghüleséknél és az orvosok által bedörzsölésekre is mindig gyakrabban rendeltetik. A valódi Horgony-Pain-Expeller, gyakorta Horgony-Liniment elnevezés alatt, nem titkos szer, hanem igazi népszerű háziszser, melynek egy háztartásban sem kellene hiányozni. 40 kr., 70 kr. és 1 frt üvegenkénti árban majdnem minden gyógyszertárban készletben van; főraktár: Török József gyógy-szerésznél Budapesten. Bevásárlás alkalma-val igen óvatosak legyünk, mert több kisebb-bétekü utáztat van forgalomban. Ki nem akar megkárosodni, az minden egyes üveget „Horgony” védjegy és Richter czéjgyezés nélkül mint nem valódit utasítsa vissza.

RICHTER P. AD. és társa, RUDOLSTADT
cs. és kir. udvari szállítók.

Olasz szab. 51582/17. Spanyol szab. 24198. Belga szab. 142447. Portugál szab. 3 096.

Legrégibb gazdasági gépgyár
alapított 1845 ben a

Stádel Károly örökösei
kir. orsz. szabadalmazott
mezőgazdasági gép és eszköz gyára, vas- és fémöntője
Győrött, Városház u. 32-34.

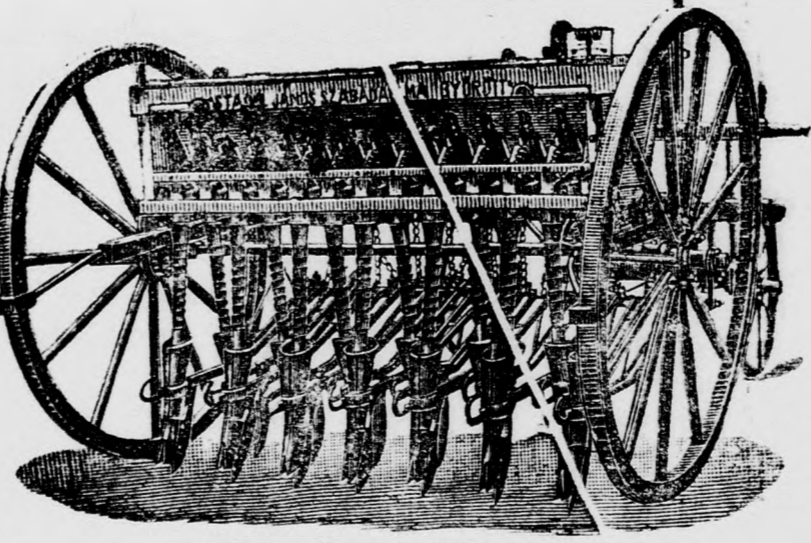
Ajánlja minden rendű gazdasági gépjait és eszközeit, kitünő konstrukcióban, legjobb anyagból, igen szolid munkával, jutányos árak mellett.
Továbbá a gyár kizárólagos szabadalmát képező találmányait, a minő a

tolattyu rendszeres sorbavetőgépe:
a „Györi Drill”
mely Ausztria és Magyarorszában szabadalmazva — valóságos reformot képez a sorbavető gépek között. A — „Györi Drill” a **leggyorsabb és legkönnyebb** vetőgép — váltókerekek és láda megdöntő csavar nélkül, **miden magot partnak vagy völgynek egyformán vet, a földben kifogástalanul rakja, a vetőmagot sohasem zuzza meg, a magmennyiség egy óramutatóval pillanat alatt szabályozható munka közben is.** — Egyszerű megtekintés elegendő szembetünő előnyeinek felismerésére.

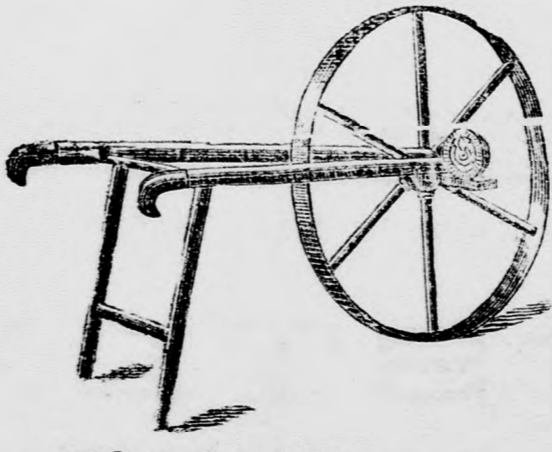
Továbbá ajánlja az **összes államokban szabadalmazott**
Stádel-Torkos-féle földmérő talyigát,
mely egy gazdaságban sem nélkülözhető — a mérőláncal szemben összehasonlíthatlan előnyt nyújt biztos, gyors és olesó munkájával.
A számos kitüntetést és elismerő nyilatkozatokat készséggel mutatja be és magyarázó képes árjegyzeket ingyen és bérmentve küld, valamint minden kérdézősködére készséggel válaszol a gyár Győrben, vagy a tulajdonosa

Stádel János
földbirtokos Zala-Tarnokon

Amerikai szabadalom 718.814. Britt-India szabadalom 2.290.

Györi Drill.

földmérő talyiga.